

**A földrajztanár szakképzettség komplex szakmai zárószigorlat témakörei
NYE 2025**

1.
  - a. Éghajlati rendszer; az éghajlat jellemzői, a földrajzi tényezők szerepe az éghajlat alakításában, az éghajlat globális jellege, az éghajlat térbeli és időbeli különbségeinek hatásai az élő és az élettelenkörnyezetre.
  - b. A világgazdaság funkcionális és területi szerkezete; világgazdasági pólusok és perifériák, azokat jellemző természeti és társadalmi sajátosságok, a fejlett és fejlődő országok érdekellentétei.
  - c. Ismertesse, hogy az általános és középiskolai képzés során milyen tantárgyi címmel, milyen óraszámmal és milyen tartalommal tanulnak földrajzot!

2.
  - a. Természet és gazdaság kapcsolata; a mezőgazdasági termelés földrajzi típusai, az élelmiszertermelés és a világelelmezés helyzete.
  - b. Ázsia; általános földrajzi jellemzői, makrorégióinak társadalmi-gazdasági folyamatai, jellemzői, szerepe a világgazdaságban.
  - c. Milyen oktatási módszereket részesítene előnyben ennek a tananyagnak az iskolai tanítása során?

3.
  - a. A Föld szerkezete. A Föld belsejének fizikai tulajdonságai. A lemeztectonika és a hegységképződések.
  - b. Angolszász –Amerika; természeti, társadalmi-gazdasági jellemzői, világgazdasági szerepe, hatása.
  - c. Milyen didaktikai lépéseket részesítene előnyben ennek a tananyagnak az általános iskolai összefoglaló órája során?

4.
  - a. A talaj, talajképző tényezők, talajok genetikai osztályozása és jellemzőik.
  - b. Az idegenforgalom földrajza és általános gazdasági, ill. környezetformáló szerepe.
  - c. A motiváció jelentőségét és szerepét ismertesse! A 7. osztályos tananyagrészek tanítása során erre milyen lehetőségek adódnak?

5.
  - a. A Föld és az élet fejlődése; ösföldrajzi változások. A Föld és az élet fejlődése; az élet kialakulása, a növényvilág fejlődése, az állatvilág fejlődése.
  - b. Afrika; makrorégióinak komplex földrajzi jellemzői, meghatározó társadalmi, gazdasági folyamatai, problémái; világgazdasági helyzete.
  - c. A földtörténet tanítása során milyen szemléltetési lehetőségek adódnak a tananyag könnyebb megértése céljából?

6.
  - a. A légkör kialakulása, szerkezete, folyamatai és jelenségei, a nagy földi légkörzés ennek összetevői, az időjárást befolyásoló áramlási viszonyok, az időjárás szélsőségei.
  - b. Ausztrália, Sarkvidékek; komplex földrajzi jellemzésük, sajátos természet, társadalmi jelenségek, folyamatok, globális természeti, gazdasági jelentőségük.
  - c. Milyen munkaformákat részesítene előnyben ezen tananyagok általános iskolai tanítása során?

7.
  - a. Hazánk idegenforgalmi földrajza és általános gazdasági, ill. környezetformáló szerepe.
  - b. Az Európai Unió; általános jellemzése, közösségi politikái, regionalitás, centrumok és perifériák.
  - c. Milyen szemléltetési lehetőségek adódnak a turizmus tanítása során? Milyen didaktikai lépéseket alkalmazna egy épített örökség bemutatása során? Mondjon konkrét példát is!

8.
  - a. A víz körforgása, vízburok; felosztása, általános jellemzői, folyamatok és jelenségek az óceánokban, tengerekben.
  - b. Dél-Európa; komplex földrajzi jellemzése, társadalmi, gazdasági folyamatai; a Mediterránium természeti, társadalmi, gazdasági sajátosságai.
  - c. A 8. osztályos Értékvédelem Magyarországon tananyag tanítása során milyen módszereket alkalmazna?

9.
  - a. A szárazföld vizei; a felszíni vizek típusai, a folyóvízhálózat, a tavak, a felszínalatti vizek.
  - b. Észak- és Nyugat-Európa; természeti, társadalmi és gazdasági sajátosságai, tipikus tájaik komplex földrajzi arculata.
  - c. Milyen képzési és oktatási célok megvalósítása történik a földrajzórák keretében ezen tananyagrészek iskolai tanítása során?

- 10. a.** A külső erők felszínformálása; lejtős tömegmozgások, a szél és a jég tevékenysége. Klimatikus geomorfológia, periglaciális felszínformálás. A folyók és tengerek felszínalakító tevékenysége.
- b.** Közép- és Kelet-Európa; társadalmi-gazdasági jellemzői, sajátosságai, régiói.
- c.** A 7. évfolyamon A felszínformáló külső és belső erők tanítása során milyen lehetőségek adódnak kísérletek bemutatására? Hogyan kivitelezne egy kísérletet?
- 11. a.** A földrajzi övezetesség; markáns kivételek, komplexitás, térbeli elterjedés, a táj fogalma, szerkezete, tájtípusok.
- b.** Társadalom és környezet kapcsolata: a világ népesedési folyamatai, helyzete.
- c.** Egy óratervezet megírása során milyen szempontokat kell figyelembe venni, ezeket hogyan alkalmazná a népesedési problémák tanítása során?
- 12. a.** Magyarország nagytájak komplex földrajzi arculata, környezeti állapota.
- b.** A természetvédelem jogi kategóriái és bemutatóhelyei: Nemzeti park, Natúrpark, tanösvény, földtani alapszelvény stb. hazai és külföldi példákkal.
- c.** Milyen eszközöket és szemléltetést alkalmazna a tananyag tanítása során?
- 13. a.** A Föld energiatermelése, szerkezete, földrajzi eloszlása, az energiatermelés környezeti hatásai, lehetőségei.
- b.** A települések kialakulása, településtípusok, szerkezetük, jellemzőik, társadalmi jelenségek, problémák.
- c.** Milyen lehetőségek adódnak e tananyag rész (energiatermelés) tanítása során a tanulók környezettudatosságra való nevelésére?
- 14. a.** Az ember és környezete közötti kapcsolatrendszer, globális problémák.
- b.** A Kárpát-medence gazdasági régiói és kapcsolatrendszerük.
- c.** Milyen lehetőségek adódnak e tananyag rész (globális problémák) tanítása során a tanulók kommunikációs képességének fejlesztésére?
- 15. a.** A világ nyersanyag kitermelő és feldolgozóiparának területi szerkezete.
- b.** Antropogén geomorfológia, és ember környezet-átalakító szerepe.
- c.** A jó tanári kérdések megfogalmazásának milyen kritériumai, szempontjai vannak? Mondjon példákat az ember környezet-átalakító szerepére vonatkoztatva!
- 16. a.** Az ember szerepe a Kárpát-medencebeli tájak formálásában.
- b.** Latin-Amerika; makrorégióinak komplex jellemzői, társadalmi, gazdasági folyamatai, a világgazdaságban betöltött szerepe, jellegzetes természeti és társadalmi problémái.
- c.** Ismertesse a tantárgyközi kapcsolatokat szerepét, jelentőségét! Mondjon konkrét példákat, több tantárgyra is!
- 17. a.** Antropogén tevékenységi típusok: okaik elemzése és elterjedésük regionális különbségeinek bemutatása.
- b.** A világ „klasszikus” politikai földrajzi kérdései, etnikumok és a vallások politikai földrajzi szerepe.
- c.** A b. tételhez kapcsolódó tananyag iskolai tanítása során milyen nevelési célokat igyekezne megvalósítani?
- 18. a.** Vízgazdálkodás, vízvédelem, a folyószabályozás és környezeti hatásai, a víz társadalmi, gazdasági szerepe, a vízellátás globális helyzete.
- b.** Az Európai Unió regionális politikája és intézményrendszere.
- c.** A vízrajz tanítása során hogyan mutatná be a folyók, tavak és tengerek jelentőségét, milyen szemléltetési lehetőségek adódnak az iskolai tanítása során a különböző évfolyamokban?
- 19. a.** A modern térkonceptiók, a tér regionalizálása.
- b.** Kárpát-medence természeti jellemzői, adottságai, azok szerepe a társadalmi, gazdasági tevékenységekben, folyamatokban.
- c.** Ismertesse az ok-okozati összefüggések tanításának jelentőségét, a dialektikus gondolkodásra nevelés szerepéről mondjon példákat a Kárpát-medence tanításához kapcsolódva!
- 20. a.** Az európai tájhasználat jellegzetességei, a tájvédelem Európában.
- b.** A regionális politika fogalma, típusai, cél- és eszközrendszere.
- c.** Ismertesse a topográfiai ismeretek tanításának és megszilárdításának jelentőségét, mondjon néhány konkrét példát Európa komplex tanításához kapcsolódva!